

GLAS

SLOVENSKE KULTURNE AKCIJE

EL VOCERO DE LA ACCION CULTURAL ESLOVENA

Št. 3 – Leto 71

Oktober – December 2025

NESPAMET ALI GROZA

Prav gotovo nisem edini, se pravi marsikdo ima tu in tam isti občutek, da se kolo zgodovine vrača na tiste dni, ko brat ni bil več bratu brat. In današnji svet? Ali ni sličen?

Kamor se človek lahko ozira vidi same spopade, vojne, lakoto, itd. Vse pade pod naslov »kriza«. V resnici je, po mojem, pravilni naslov »nepametnost«.

Najbolj nepameten je tisti, ki napada, drugi se je dolžan braniti. To ni od danes, to je v naravi od vsega začetka. Nepametna je vsaka migracija, ki jo povzroča neka »kriza«. Kaj pa, ko je ogroženo lastno ali drugo življenje? Po mojem, je to vse bolj nepametno.

Zgodba nam pripoveduje o domoljubu. Domoljub je znal braniti svojo zemljo in narod, ki na njej biva. In kot veren je tudi branil svoje prepričanje, in bil temu zvest. Proti vsemu tujemu, je branil svoje. Kaj je torej pri tem napačnega?

Seveda obstoja tudi nesoglasje in tako so drugi iz tujih valov in mišljenja -kar razumem kot invazija- tudi nepametno seveda, v svojem prepričanju se temu vdali in zato tudi postali napadalni. Postali so prav tako kot tujci na svojem lastnem ozemlju ob napačnem iskanju neke oblasti. Tistega, ki je branil svoje, so »utihnili«. Kdo je torej zmagal? Nihče. Zgodovino vedno piše -iz svojega vidika- tisti ki je zmagal, a žal smo zgubili vsi. Eni in drugi. Zmagovalec -kakor je upal in bil prepričan- je ostal na oblasti vrsto let, dobil je kup nekih okraskov v spomin, dragocene spomenike in, zakaj ne, celo odlikovanja za taka dejanja. Drugi je moral vse sprejeti ... in katerim je uspelo, so odšli v širni svet, kamor je bilo le možno. Ali ni to nepametno?

Zgodbica ima že osem desetletij ... Na srečo ni zgodba, ki sloni na obupu, čeprav bi se lahko tudi presojalo kot grozno in obupno.

Med tistimi, ki so šli po svetu, je bilo nekaj pametnih, ki so znali misliti in pomagati drugim, da so kljub vsemu živeli v upanju. Tudi tisti, ki so ostali doma, so po dolгих letih uspeli, -ko so mlajše generacije odkrile pravi pomen osamosvojitve in suverenosti- v upanju na lepši jutri.

Torej iz nespameti so uspeli do upanja in iz upanja do novega obzorja. Kolo zgodovine se kar hitro obrača in zapušča vse lepe in mirne trenutke ter ponavlja vse tisto nespametno in se ustavlja pred burnim, zmedenim svetom, ki je čedalje bolj temen in nevaren.

V tem trenutku kliče narava po zdravi pameti, razumevanju, sočutju in pravi ljubezni.

Sedaj, na tem globusu, smo odgovorni vsi, za kar se bo zgodilo in v upanju pametne zmage, se bo to tudi zapisalo za vekomaj v neskončnost.

BLAGOSLOVLJEN BOŽIČ IN SREČNO NOVO LETO!

*Naj vsaka družina deli mir in
srečo, spravo in ljubezen po
širnem svetu.*

NOVO MEDDOBJE 2025

\$ 30.000,00

MARJAN GRUM, UMETNIK IZ IGA DO LA BOCA

V poletni soboti smo se 22. novembra zbrali v muzeju Conventillo Marjan Grum, v slikoviti četrti mesta Buenos Aires, La Boca, kjer smo predstavili knjigo umetnika Marjana Gruma. Organizacija predstavitve je bila na skrbi Veleposlaništva Republike Slovenije v Argentini, Slovenske kulturne akcije in Rafaelove družbe.

V nabito polnem prostoru smo pričeli s pozdravom veleposlanice Tine Vodnik, ki je med drugimi izpostavila *»važen doprinos, ki je umetnik preko izjemno umetniško ustvarjalnega dela, s katerim plete neprecenljive vezi med Slovenijo in Argentino, kar je tudi pripomoglo k prepoznavnosti Republike Slovenije v Argentini in svetu«* ter g. Grumu, za njegovo življenjsko delo, podalo priznanje Urada Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu.

Sledile so pozdravne besede predsednika Slovenske kulturne akcije Damijana Ahlina, ki je izrazil važen pomen kulturnega mostu in željo *»da bi bili del tega kulturnega mostu, ki nas vodi k razumevanju in hvaležnosti za bogastvo obeh kultur«*.

Za njim je predstavnica Rafaelove družbe, Mirjam Oblak, prebrala čestitko, ki jo je poslal g. Lenart Rihar iz Ljubljane:

»Vsebinska knjige, zaradi katere smo danes povezani tukaj v Convetillu, je pred dvema letoma potovala v Slovenijo in potem tam mesec za mesecem dobivala vse lepšo obliko. Ob njej smo rasli, tkali vezi in, tako verjamem, postajali boljši ljudje. To je zmožnost resnične umetnosti, še posebej če je povezana s presunljivo življenjsko zgodbo, kot je bila pot gospoda Marjana od rodnega kraja naprej. Danes se bogastvo, zbrano v knjigi, vrača k svojemu izviru. Iz srca upam, da bo s svojo notranjo močjo puščala dobre sledi v obeh domovinah.

Prisrčna hvala vsem prijateljem in sodelavcem, ki ste knjigi pomagali do njenega izida, vsem, ki ste pripravili današnji dogodek, pa tudi vsem vam, ki izkazujete zanimanje in boste glas o našem umetniku ponesli naprej.»

Damijan Ahlin je nato prebral pismo sovaščanke in poslanice Državnega zbora ter predsednice Društva Fran Govekar Ig, gospe Alenke Jeraj:

» Junija 2025 smo imeli na Igu predstavitev monografije Marjana Gruma. Pred polno dvorano je bilo predstavljeno njegovo življenje in izjemno umetniško delo, na katerega smo ponosni tudi v Sloveniji, rojstni domovini Marjana Gruma. Obiskovalci so z veseljem prisluhnili njegovi življenjski zgodbi ter umetniški poti, po kateri hodi v svoji drugi domovini, Argentini. V njegovem muzeju in njegovih zanimivih delih je veliko slovenskega in s tem ohranja spomin na domače kraje, od koder je moral, tako kot mnogi drugi, oditi, da je preživel. Iskrena hvala njegovi mami, da je vztrajala in vzgajala svoje otroke v ljubezni do Slovenije in slovenskega izročila. Iskrene čestitke, dragi Marjan za tvoje izjemno delo, za ohranjanje slovenske besede in izročila, za vse kar si dal Sloveniji in Argentini. Bog te živi! Želim ti še veliko zdravih in ustvarjalnih let!«

In res, niso bile samo besede, sledila je točka plesa tanga. Pred občinstvom se je pojavil par: Mora Noel Sanchez in Pablo Ugolini, ki je zaplesal dve skladbi tanga v spremljavi bandoneonista Miguel Angel Yofre in kitarista Victor Puelman, za kar so bili nagrajeni z burnim ploskanjem.

Arh. Marcelo Weissel nam je na kratko orisal važnost in prepoznavnost »conventillos« v mestni četrti La Boca.

Predali smo prostor osrednji točki, za katero smo se zbrali, Lučka in Mirjam Oblak, sta nam povedali nastanek projekta in osnovo o Grumovi knjigi. Lučka

je povedala kako se je odločila, da slika Marjana Gruma in njegove stvaritve s sledečimi besedami:

»Oktobra 2019 me je Slovenska kulturna akcij) povabila, da v Slovenski hiši razstavim serijo portretov, ki so zajemali čas od prvih trenutkov življenja do odrasle dobe človeka. Ob zaključku razstave sta me umetnica Andrejka Dolinar in Damijan Ahlin - pisatelj in predsednik ustanove - navdušena nad mojim delom, spodbudila, naj ga predstavim tudi v Sloveniji preko institucije Slovenija v svetu, ki me je kasneje povabila k razstavljanju v več mestih v Sloveniji, Avstriji in Italiji.

Od tistega trenutka je v meni začela rasti želja, da pripravim razstavo, ki bi zajela vse stopnje življenja. A s prihodom pandemije je moral projekt počakati. Začela sem si zamišljati razstavo, ki bi sledila pristnemu življenjskemu razvoju: čustvenemu in vizualnemu popotovanju od rojstva do odraslosti. V tem procesu se je v meni porodila želja, da upodobim umetnika Marjana Gruma.

Marjan se mi je vedno zdel pristna, edinstvena osebnost, ki je bila obenem tudi blizu moji družinski zgodbi - prijatelj mojega očeta, sovaščan, znana prisotnost od nekdaj. Njegovi beli lasje, košata brada in intenzivnost njegovega pogleda so me navdajali s posebno energijo. Čutila sem, da bi lahko, če bi ga upodobila v poltemi njegovega ateljeja, osvetljenega z iskrami njegovih del, ustvarila podobe, polne kontrasta in življenja.

Želela sem, da ta portret nosi vesoljno sporočilo: da nikoli ne smemo odnehati, da nas življenje vedno znova potiska naprej in da lahko naše roke, dokler imajo dih, še naprej ustvarjajo, preobražajo in puščajo sledi.

Končno sem lahko konec junija in julija 2023 uresničila potovanje in razstavila svoja dela v Sloveniji, s čimer se je sklenil krog, ki se je začel pred leti s sanjami. Med razstavo v Narodni in univerzitetni knjižnici (NUK) je bil med prisotnimi tudi direktor društva Rafaelova družba, Lenart Rihar, ki je pokazal posebno zanimanje za moje portrete, predvsem za Marjana Gruma. Prav on me je povabil k sodelovanju pri projektu, ki je danes postal resničnost v knjigi, ki jo predstavljamo.

Kajti ko se umetnost rodi iz duše in se sreča s tistimi, ki jo znajo videti, sanje niso več sanje - postanejo pot.«

Mirjam je razložila nastanek projekta, kako je sploh prišlo do izdaje in kje je bila letos predstavljena knjiga v Sloveniji in zamejstvu:

»Monografija o Marjanu Grumu se je rodila iz iskrene želje, da bi umetnika vrnila v domovino, ki jo nosi v svojem srcu. Prvotna zamisel je prišla od Lenarta Riharja, direktorja ljubljanske Rafaelove družbe, ki je po več obiskih Grumovega ateljeja skupaj z ženo Jasmino začutil, da mora globina njegovega umetniškega jezika zveneti tudi v Sloveniji. Oba sta zaznala, da je Marjanovo delo - prežeto z bolečino, nostalgijo in ljubeznijo do domovine - med rojaki presenetljivo malo znano. Ta odsotnost, skoraj tiha krivica, je bila začetni vzgib za projekt, ki je želel povezati razdalje, zgodovine in občutljivosti.

Konkretna priložnost za začetek dela se je pojavila, ko sva se s sestro, fotografinjo Lučko Oblak Čop, odločili pridružiti nastajanju knjige. Tako se je začelo obdobje skoraj dveh let intenzivnega in globoko človeškega dela. To so bili meseci dolgih pogovorov, raziskovanja, pozornega poslušanja in postopnega vstopanja v univerzum umetnika, katerega življenje je zaznamovano tako z ustvarjalnostjo kot z ranami zgodovine.

Knjiga se je tkala med Slovenijo in Argentino, med dvema svetovoma, ki sta se, kljub geografskim razdaljam, povezala v dialogu, polnem spoštovanja in naklonjenosti do umetnosti. Kljub razdaljam je bilo sodelovanje z vsemi udeleženci blizu, iskreno in presenetljivo naravno, kot bi vsak intuitivno razumel, kako pomembno je ohraniti glas Marjana Gruma.

Zame je bil ta proces izjemna izkušnja. Potopitev v Grumovo življenje in delo mi je razkrila veliko več kot umetniško pot: odkrila sem življenjsko pričevanje, zaznamovano z vztrajnostjo, ranljivostjo in neuklonljivo notranjo močjo. Razumela sem, da zanj umetnost ni le estetski izraz; je način bivanja, odpor, način poimenovanja tistega, česar ni mogoče povedati drugače. Med delom na monografiji sem pogosto čutila, da ne pišem le o njem, temveč tudi o svojih starših in o mnogih drugih, ki so morali - tako kot on - zapustiti svojo domovino zaradi komunizma, obteženi z bolečinami in izgubami, ki si jih je težko predstavljati.

Zato je knjiga zame postala intimen poklon: Marjanu, njegovi družini in vsem, ki so delili podobno usodo, tistim, ki kljub preizkušnjam nikoli niso izgubili svojega duha.

Monografija je nastala po zaslugi široke in talentirane ekipe. Uredništvo sva vodila skupaj z Lenartom Riharjem, katerega predanost in vizija sta bila ključna. Na vizualnem področju sta fotografa Lučka Oblak Čop iz Argentine in Tamino

Petelinšek iz Slovenije pripravila izvrsten izbor fotografij, ki se nahajajo tudi v zasebnih zbirkah.

Akademik, profesor in dr. Milček Komelj je prispeval temeljito in poglobljeno študijo o umetniški in pričevanjski vrednosti Grumovega dela. Gregor Batagelj in Tomaž Rant, ki sta bila umetnikova soseda v Buenos Airesu in sta njegovo družino zelo dobro poznala, sta napisala ključna besedila o njegovem življenju in poti. Umetnica Andrejka Dolinar Hrovat je ponudila svoj občutljivi pogled na njegovo ustvarjalno pot, Darja Prašnikar Cerar pa je, poleg tehničnega uredništva, pripravila predstavitev del Noemi Beatriz Corvalán, Grumove soproge in slikarke izjemne senzibilnosti. Končno podobo knjige je oblikovala Mirjam Pezdirc, katere spoštljiva in čista estetika je dala monografiji vizualno obliko. Knjigo je izdala Rafaelova družba v sodelovanju z založbo Družina.

Vsebina knjige je skrbno zasnovana. Prvi del pripoveduje življenjsko pot umetnika in ponuja intimen vpogled v njegov ustvarjalni svet. Osrednji del združuje izbor del, ki jih ponekod spremljajo misli in refleksije samega Gruma. Zaključek je posvečen njegovi ženi Noemi, kar odraža tihi, medsebojni dialog med njunima umetniškima svetovoma. Knjiga je izšla v slovenskem in španskem jeziku, dodan pa je bil tudi povzetek v angleščini, da bi dosegla širše in raznoliko občinstvo.

V mesecu juniju je bilo v Sloveniji in obmejni regiji pet predstavitev monografije. Vsako je spremljal kulturni program velike topline, v katerem so se prepletale slovenska in argentinska glasba, poezija ter besede, ki so slavile umetnika. V Trstu, v dvorani Peterlin; v Centru Ig; in v Konferenčni dvorani Goriškega mestnega gledališča sta pevca Marcos Fink (bas-bariton) in Lucas Somoza Osterc (bariton) odprla večere s slovenskimi pesmimi in jih zaključila z argentinskimi melodijami. V Celovcu je predstavitev spremljal Oktet Suha, v Igu pa sta nastopili tudi ženski zbor Perunike in pesnik Tone Kuntner. V cerkvi sv. Jožefa v Šentjoštu sta večer obogatili pianistka Katarina Tominec in lokalni umetniki.

Predstavitve je spremljala začasna fotografska razstava izbranih del, z veliko mero okusa pripravljena pod vodstvom Darje Prašnikar Cerar.

Jeseni so se predstavitve nadaljevale v prijetnih prostorih, kjer se je vsak dogodek začel in končal z glasbeno točko. V Kulturnem domu Laze–Tuhinjska dolina so nastopili mladi pevci in harmonikarji; v Kulturnem centru Trebnje sta večer obogatila umetnika DR Buenos Aires Tango, Ruth Banko in Daniel

Perisse; v Poljanah nad Škofjo Loko so igrali Poljanski orgličarji; v hiši sv. Jerneja v Vojniku pa je pel oktet In spiritu. Razstava Marjana Gruma je bila predstavljena tudi v razstavnem salonu slovenskega parlamenta.

Osrednja slovesnost je potekala 29. septembra, v nabiti dvorani Galerije Družina, kjer so zazveneli mogočni glasovi Slovenskega okteta. Dogodek je odprl direktor Družine Tone Rode, vodil pa ga je David Ahačič. Čeprav smo vsi pričakovali, da bo Marjan Grum lahko prisoten na tem osrednjem večeru, to ni bilo mogoče. Vendar pa je občinstvo s pomočjo videa, ki sva ga pripravili skupaj z Barbaro Kržišnik, lahko stopilo v njegov Kulturni center – muzej Conventillo Marjan Grum in prisluhnilo njegovim besedam. Tako je lahko vstopilo v njegov svet, ki so ga nato še poglobili gostje: Lenart Rihar, prof. dr. Milček Komelj, Gregor Batagelj in jaz kot sourednica.

Ta monografija ni le knjiga niti zbirka umetniških del: je poklon človeku, ki z barvami, oblikami in tišino izraža najgloblje plasti človeškega bistva. Je povabilo, da stopimo v svet, kjer umetnost povezuje, navdihuje in odpira srce.

Moja najgloblje iskrena hvaležnost gre vsem, ki so spremljali to pot: Lenartu Riharju in Rafaelovi družbi za zaupanje, vsakemu sodelavcu za njegov prispevek ter vsem gostiteljem, prijateljem, obiskovalcem in udeležencem, ki so s svojo prisotnostjo in toplino poskrbeli, da je glas Marjana Gruma znova zazvenel v njegovi domovini.«

Pevka Lili Bohinc nam je v nadaljevanju podarila kar dva izrazita tanga, v spremstvu kitarista Federica Garrida.

Umetnica Andrejka Dolinar je dala prostor zasebnemu pogovoru z umetnikom; pogovorila sta se o njegovem delu, o spominih in načrtih. Med razglednimi in zanimivimi trditvami, nam je g. Marjan razkrinkal sledeče poglede:

»Pridem do umetnosti s kovino, po naključju kot mladenič, ko sem pospravljaj železnate ostanke v delavnici in sem izdelal -kot prvo- španskega junaka Don Quihoteja. Od takrat naprej je kovina zame postala umetniška.

Človeka upodabljam resnično kruto, kot žrtev napada ali zločina in prav tako tudi napadalca ali zločinca. Obstaja tudi drugi človek, miren in ljubezensko srečen, ob plesu tanga ali godbi.

Zame, kovina v mojih rokah ni trda, postane resnično mehka.

In kovino, jo tudi v svoji naravi čutim toplo, pri meni ni in ne postane mrzla.

Osnovni vrednoti sta zame resnica in življenje.»

Člana folklorne skupine »Maribor« Maks in Maria Emilia Skarlovnik sta zaplesala odlomek slovenskega plesa.

Damijan Ahlin je čustveno predstavil nekaj kitic Martina Fierri in Zdravljice v slovenskem in španskem jeziku. Nato je podal zahvalne besede in priznanje g. Marjanu Grumu v imenu Slovenske kulturne akcije, »v zahvalo za nesebično delo in doprinos slovenski in argentinski kulturi. - Stati inu obstati.«

Ni večera SKA, da se ne bi zaključilo ob družabnosti. Tudi tokrat smo dobili čas za to. Z bogatim slovensko-argentinskim prigrizkom, z raznimi slanimi in sladkimi domačimi dobrotami ter slovenskim in argentinskim vinom. Bil je čas klepeta, slik, snemanja, možnosti za nakup knjige in njegovih izdelkov ter ogleda muzeja. (Slike tega večera Gabriel Ravnik).

skakcija

ska.novice@gmail.com

www.skakcija.org

Slovenska Kulturna Akcija

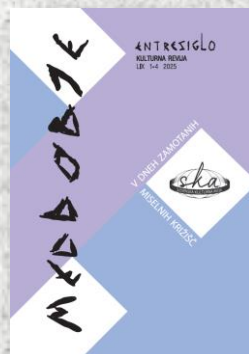
skakcija@gmail.com

[Slovenska Kulturna Akcija](http://www.skakcija.org)

MI GREMO NAPREJ!

Že dolgo let v skupnosti teče debata in se križajo mnenja koliko časa bo še vzdržala naša ustanova. Ne manjka vprašanje, kakšen je še smisel ustanove z maloštevilnimi člani in predvsem ustvarjalci, ki niso na višini velikanov prve generacije. A delo se nadaljuje, kulturna srečanja nihajo med šibkimi in močnimi obiski, in publikacije se vrstijo.

V tem pogledu je kulturna revija Meddobje na prvem mestu. Res da izide le enkrat letno, a zadnja, ki jo tu predstavljamo, ima 224 strani, sodeluje 26 avtorjev iz Argentine (8), zamejstva (7), sveta (5) in Slovenije (6). Brez dvoma, drži ocena našega urednika za Evropo, Leva Detele: »V nekem smislu je slovensko argentinsko Meddobje postalo vseslovenska povezovalna revija«.

In še drug položaj opažamo. V tem primeru tudi drži pregovor, da »nihče ni prerok v svoji domovin«. V Argentini gre vsaka številka komaj opazno mimo. V ostalem svetu, predvsem Evropi, zamejstvu in Sloveniji, pa doživi izreden sprejem, močno pohvalo in celo začudenje.

Tako lahko trdimo tudi za pričujoči izvod. Bogastvo objavljenega gradiva je vsekakor izredno. *UVODNA MISEL* (Jože Kopeinig, Koroška), pod naslovom *UPANJE IN HREPENENJE*, govori o usodi slovenstva. *UREDNIKOV DOPIS* (Tone Mizerit, Argentina), meni da se nahajamo *KOT NA ZAČETKU* in oceni naše stanje in naše poslanstvo. V rubrika *ODMEVI*, nam Damijan Ahlin (Argentina), zagotavlja da *NE GLEDE NA TO KJE SEM ... SLOVENEK SEM!* Boštjan Kocmur (Slovenija), pa Razmišlja o snovi *SKA - 70-letnica*.

SODOBNI PSALMI je spis izpod peresa Erike Jazbar (Primorska). Predstavlja nam novo sodelavko (Anita Bergnach, Beneška Slovenija), ki v klasični slovenščini objavlja *RELIGIOZNO POEZIJO IZ SLOVENSKE BENEČIJE*, ki preseneča slovensko javnost. Dodano je 16 njenih neobjavljenih stvaritev.

POEZIJA je to pot lepo zastopana. Tam objavljajo Lev Detela (Avstrija), Lojze Lavrič (Peru), Gregor Papež (Argentina), Damijan Ahlin (Argentina) ter Angela Cukjati (Italija). Res izredna zbirka naših pesnikov.

PROZA je zadnje čase skoraj odsotna, a ta izvod prinaša kar dva avtorja. Lev Detela (Avstrija), z besedilom *PROSTI PAD*, ki je odlomek iz romana v pripravi. Jože Lenarčič (Argentina) pa z zgodbo, *SLEDI ŽIVLJENJA*, ki je odlomek iz njegove knjige, objavljene v španščini (*«Habitantes de la soledad»* Prebivalci samote), v prevodu Toneta Mizerita.

V zaglavju *DVE STOLETNICI*, Rozina Švent (Slovenija), pod naslovom *SKORAJ POZABLJENA SLOVENSKA DIASPORA*, opiše prodor izseljenske literature iz izseljenstva v Slovenijo po osamosvojitvi, in se posebej ustavi v opisu dveh lanskih stoletnikov: Franceta Papeža in Vladimirja Kosa.

OBRAZI IN OBZORJA pod naslovom *TUDI ONE SO GRADILE SLOVENIJO V SVETU*, pa se sedaj že pokojna Zdenka Virant Jan (Argentina) in Rozina Švent (Slovenija) v pismih in spominu vračata v dobo revolucije in začetka naše skupnosti v Argentini.

Ivo Jevnikar (Primorska) se sprašuje *KJE LEŽI UGRABLJENI ANDREJ URŠIČ?* in opiše delovanje *OZNE* na Primorskem še po vojni.

Damijan Ahlin (Argentina) predstavi besedilo: *DUŠAN ŠUŠTERŠIČ – SPOMINI*. Povzetek pogovora med bratoma Šušteršič in našim predsednikom.

ZGODOVINA V POEZIJI. Helena Janežič (Slovenija): *VZLETEL JE DEBELJAKOV TURJAŠKI LABOD*. Opis, raziskava in ocena doslej še neobjavljene knjige dr. Tineta Debeljaka, ki je bila letos natiskana in izdana v Škofji Loki.

ZA ZGODOVINO. Marija Gruškovnjak (Koroška), pod naslovom *SALEZIJANCI NA KOROŠKEM* opiše delovanje članov te družbe v času begunstva in še tistih, ki so ostali na Koroškem in delovali med zamejci.

ESEJI IN RAZPRAVE. To zaglavje vsebuje tri zanimive snovi. Tomaž Simčič (Primorska) opisuje stanje *OB 80-LETNICI, KI JE (SKORAJ) 250-LETNICA* kjer nakaže boj za slovenski jezik v tržaških cerkvah.

Marko Smole (Hrvaška) spodbuja *VZTRAJATI V OBMEJNOSTI* Slovence in Hrvate na obeh straneh meje.

Janez Zorec (Francija) pa iz znanstvenega vidika raziskuje *SIJ ZVEZDE PRAZNIKA SVETIH TREH KRALJEV*.

RAZMIŠLJANJE. Marko Mizerit Kostelec (Mehika) se iz pisanja naših pesnikov in starih filozofov sprašuje *KJE DOM JE MOJ?*

RAZISKAVA - MAGISTRSKO DELO. Polona Majdič Ferlež in Urh Ferlež (Slovenija) sta obiskala Argentino, in v neverjetnem raziskovanju pregledala in opisala *SLOVENSKE KNJIŽNICE V ARGENTINI*.

KNJIGE. To zaglavje ima letos izredno razsežnost in zanimiv pregled nekaterih knjig. Naštejem jih kar po vrsti: Lev Detela (Avstrija): *TONE RODE – NABLUS*. - Metka Mizerit (Argentina): *DR. JULIJ SAVELLI - 1945: DNEVNIK MOJEGA KRIŽEVEGA POTA*. - Lev Detela (Avstrija): *TINE GOLEŽ, VEČ KOT STOLETJE IN POL*. - Lev Detela (Avstrija): *FELIX KUCHER – KAMNIK*. - Gregor Papež (Argentina): *TONE RODE - AKORDI V MOZGU*.

SPOMIN IN OPOMIN. To pot povzamemo poezijo MOLITEV, katere avtor je že pokojni Alojz Gradnik (Slovenija).

UMETNIŠKO PRILOGO je imela na skrbi Adriana Omahna (Argentina), njeno življenje in delo pa je opisala Andrejka Dolinar (Argentina).

To je, v skupem opisu, zadnji izvod naše kulturne revije Meddobje. Iz te stvarne podlage se vračamo k naslovu tega opisa, v namenu in upanju, da bo prihodnji izvod tudi tako bogat. Mi gremo naprej!

Peter Smrekar

KOROŠKI NAVDIH ŠIRNEMU SVETU V SODOBNEM MELOSU

Mira in Sara Gregorič ali bolj prepoznavne kot »Duo Sonoma« sta glasbenici, ki z violíno in kitaro očarata in osvajata svet v sodobnem melosu. Sestri, ki ustvarjata jezik duše, v katerem se jazz, folklor in čustva združijo v en sam glas.

Iz mirne dežele Koroške, na jugu Avstrije, prihajata brez glasnosti pop zvezd in pozornosti velike produkcije, a pišeta novo poglavje v sodobni umetnosti komorne glasbe. Lastni jezik, oblikovan od otroštva.

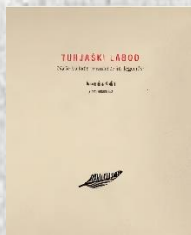
21. oktobra je Avstrijsko veleposlaništvo v Buenos Airesu praznovalo državni praznik v lepi dvorani Palacio Libertad, kamor smo bili tudi mi povabljeni. Za naše presenečenje sta nastopili sestri »Duo Sonoma« z lepim, bogatim programom.

Po programu smo bili deležni tudi sproščenega pogovora z njima, kjer sta se posebno veselili pogovora z nami v slovenskem jeziku.

TURJAŠKI LABOD

Prve dni decembra smo izvedeli, da je bila v Ljubljani, v Galeriji Družina, predstavljena pesniška zbirka dr. Tineta Debeljaka. Gre se za knjigo, ki je bila pripravljena za natis že davnega leta 1952 v Argentini. Razlog, da ni preje zagledala luč sveta, mi ni znan, dejstvo pa je, da je končno izšla letos, ravno ob 80. obletnici konca druge svetovne vojne pri Muzejskem društvu Škofja Loka.

Gre se za zbirko ki vsebuje dvaindvajset pesnitev v kronološkem zaporedju. Opisujejo dogodke od začetka druge svetovne vojne do tragedije po njej, in njih resnico. Naslov zbirke »Turjaški labod, naše balade, romance in legende« je avtor napisal pod psevdonimom Jeremija Kalin.

Knjigo in nastanek ter avtorja sta predstavili zgodovinarke Helena Janežič iz Muzejskega društva Škofja Loka in Neža Strajnar iz Študijskega centra za narodno spravo. Med drugimi sta se tudi dotaknili pomena zbiranja in hranjenja zapuščin. Na predstavitvi je bilo tudi možno slišati izbor pesmi ob interpretaciji Larise Demšar in Jakoba Florjančiča.

BOŽIČNI DOBRODELNI KONCERT

Vsako leto nam december oznanja zaključni čas letnih dejavnosti, pričetek mirovanja in zamisli o novih projektov. Prinaša pripravo na Božič in božično vzdušje, ki traja vse do novega leta. Tudi za nas je bil mesec bogatega zaključka v duhu dobrodelnosti in »Božične skrivnosti«.

Kot zaključno točko za naše plodno leto smo si zamislili koncert, s katerim bi tudi pripomogli k krepitvi vzdrževanja naše slovenske cerkve Marije Pomagaj v Buenos Airesu, osrednje zatočišče vseh Slovencev in sedež slovenskega dušnega pastirstva.

Sama reklama je v bistvu že vse povedala, organizacija in izvedba ter vse ostalo je bilo uresničeno s prijatelji in za prijatelje. In res, naš dolgoletni član in prijatelj, talentirani Luka Debevec Mayer, je izvedel koncert s svojim prijateljem, prepoznavnem pianistom in nam dobro znanim, Chirstianom Usciattom, za sceno in drugo smo pa prispevali vsi ostali prijatelji.

Kakor je že v navadi, je bil koncert ob tkanju besede, glasbe in premišljevanju. Od prvega trenutka -po pozdravu predsednika SKA Damijana Ahlina-, ko se je zaslislala Jenkinsova pesem Ave verum corpus in do zaključne Mohr-Gruberjeve Sveta ali Tiha noč, je bilo čutiti pravo doživetje duševne posamezne rasti. Opus šestindvajsetih pesmi raznih narodnosti, je Luka podaril preko očarljivega melosa in glasu. Naj navedemo kar po vrsti: Ave Maria (Schubert), Hymne á la nuit (Gounod), Amazing grace (ameriška), Le ciel a visité la terre (Gounod), Preludij šte. 15 op. 28 (Chopin), Be thoumy vision (irska), Ya llegó la nochebuena (argentinska), Prišla je lepa sveta noč (slovenska), Rajske strune zadonite (Štolcer), Vamos pastorcitos (argentinska), Angelčki stopajo (Ačko), Les anges de nos compagnes (francoska), La virgen lava pañales (španska), Božji nam je rojen Sin (Zupan), Noche anunciada (Ramirez), Mariä Wiegenlied (Reger), Spi Dete božje (Hribar-Fabiani), Mille cherubini in coro (Schubert), Ding dong Merrily on high (francoska), Glej, zvezdice božje (Belar), Deck the Hall (valižanska), You raise me up (Graham-Lowland), Nobody knows (črnska) ter Joy to the world (Händel).

Občinstvo je z dolgotrajnim ploskanjem potrdilo, da je bila predstavitev izjemna. Ob zaključnih besedah predsednika SKA, so sledile tudi zahvalne besede č.g. delegata Francija Cukjatija, skupna molitev in blagoslov. V nadaljevanju je bil tudi čas družabnosti v toplem, veselem večeru.

Prikazali smo kar se je zgodilo v petek 19. decembra letos, v prostorih Slovenske hiše, bolje rečeno, v cerkvi Marije Pomagaj. Tokrat smo s prostovoljnimi prispevki nabrali \$200.000, ki smo jih še isti večer posredovali dušnemu pastirstvu. Naj gre zahvala vsem prijateljem, ki ste pripomogli k izvedbi in uresničitvi večera »Božične skrivnosti«.

MILENA MERLAK DETELA

Naša članica Milena Merlak Detela bi letos novembra praznovala devetdeseti rojstni dan. Naš koroški rojak dr. Feliks Bister je uredil lepo zbirko njene poezije, ki je nedavno izšla pod naslovom »Poetična oporoka« pri Celovški založbi Wieser.

Milena nas je zapustila avgusta 2006, in se je bomo posebno spomnili ob dvajseti obletnici smrti. Morda, zakaj ne, tudi v njenem domačem kraju.

DAN IZSELJENCEV V OBČINI MESTA BUENOS AIRES

4. septembra, ob dnevu priseljencev, je bila Slovenska kulturna akcija povabljen na srečanje v skupščini mesta Buenos Aires, katerega se je udeležil predsednik Damijan Ahlin.

V spremstvu drugih funkcionarjev se je župan mesta, Jorge Macri obrnil na predstavnike prisotnih skupnosti, da se jim zahvali za njihov prispevek k razvoju te države in jih pozove, naj še naprej prispevajo k utrjevanju medsebojnih odnosov s spoštovanjem in iskrenostjo.

Publikacije Slovenske kulturne akcije lahko naročite na sledeči elektronski naslov skakcija@gmail.com

GLAS je glasilo Slovenske kulturne akcije. GLAS es propiedad de la Acción Cultural Eslovena

Ramón L. Falcón 4158, (1407) Buenos Aires, Argentina

Urejuje ga odbor, v koordinaciji tajništva. Edición: Comisión Directiva bajo la coordinación del secretario.

Tiskana oblika izhaja s podporo Urada Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu.

REPUBLIKA SLOVENIJA
URAD VLADE RS ZA SLOVENCE V
ZAMEJSTVU IN PO SVETU